

КОНСУЛТАТИВЕН СЪВЕТ ЗА ЧЕРНО
МОРЕ /КСЧМ/
CONSILIUL CONSULTATIV PENTRU MAREA
NEAGRA

Сдружение, вписано в РЮЛНЦ
на Р България
ЕИК 176964109
Седалище и адрес на управление:
гр. Варна, ул. "Охрид" N 24-26, ет.1
office@blsaceu.eu

Asociatie, inregistrata in Registrul
persoanelor juridice fara scop patrimonial
al R Bulgaria, CUI 176964109
Sediu si adresa de conducere:
Mun. Varna, str. "Ohrid" N 24-26, etaj 1
office@blsaceu.eu

ПРОТОКОЛ

От среща на Фокус група 4 на КСЧМ

23 ноември 2021г.

Тема: Морски отпадъци:

Заключения на РГ през 2019г. и 2020 г., актуално състояние, напредък на картографирането, съвместни действия на държавите-членки.

На 23 ноември 2021 г. в гр. Поморие, в хотел Гранд хотел Поморие се събраха българските членове на КСЧМ и в гр. Букурещ се събраха румънските членове на КСЧМ и чрез видеовръзка чрез ZOOM се проведе среща на Фокус група 4 на КСЧМ на тема: Морски отпадъци: Заключения на РГ през 2019 и 2020 г, актуално състояние, напредък на картографирането, съвместни действия на държавите-членки.

На срещата присъства доц. д-р Виолин Райков и чрез видеовръзка г-жа Пинелопи Белеку (Pinelipi Belesku) от ЕК, г-жа Йорданка Чобанова от ЕК, г-н Александру Симионов от НАРА Констанца

Срещата се откри от Председателят на КСЧМ д-р Йордан Господинов.

Следва презентация на г-жа Анжелика Паю от НПО „Маре Нострум“ на тема: “Тихият убиец в Черно море“. Морските отпадъци са глобален, трансграничен проблем, който има своите корени в неустойчиви модели на производство и потребление, лошо управление на твърдите отпадъци, липса на инфраструктура, липса на адекватна правна рамка или лошо прилагане, но също и липса на финансови ресурси. Според последните проучвания всяка река, която се влива в Черно море носи със себе си между 6 и 50 отпадъци на час. Според приложението Marine Litter Watch, разработено от Европейската агенция по околна среда, Черно море е най-замърсеното море сред регионалните морета, по отношение на морските отпадъци на плажовете - 652 отпадъци на 100 м плаж. През 2021 г. на румънското крайбрежие са регистрирани 29 067 отпадъци, с 2000 елемента повече от регистрираните през 2020 г.

Неправителствената организация Маре Нострум през 2021г. е раздала 20 чувала за събиране на отпадъци на борда на корабите, а в същото време приблизително 1000 кг риболовни уреди са извадени от рибари от румънските води на Черно море.

Следват дискусии:

Г-н Йордан Господинов: КСЧМ е започнал работа по темата за морските отпадъци още през 2018 г., с организирането на Кръгла маса по темата на 30 май същата година. Мероприятието тогава се проведе без консумация в пластмасови изделия.

Г-жа Димитрина Костова: В България също има инициатива за почистване на Черно море от самите рибари. Едно българско сдружение за втора поредна година провежда акция за почистване на морето от отпадъци, изоставени или скъсани рибарски мрежи. Акцията се нарича: „Най-ценният улов“. Идеята е да запазят морето чисто и препитанието на рибарите. Този проект обединява усилията на 52 кораба в една ценна кауза. Събрани са огромни количества отпадъци от различен материал и размери. Надеждата на рибарите е да се намери начин за тяхното рециклиране, като в момента се водят преговори с гръцка фирма, която да рециклира извадените от морето мрежи, защото в България няма такава алтернатива. Амбицията на сдружението е да привлекат още съмишленици за опазване на морето. По време на първата акция през 2020 г. в периода от 31 октомври до 15 април, 25 кораба са успели да съберат и извадят на брега общо над 7 т мрежи и пластмасови отпадъци. Събраното количество мрежи е с дължина над 50 км. Сдружението търси съдействие от институциите за поставяне на контейнери за този вид отпадъци на всяко рибарско пристанище, но имат проблеми с бюрокрацията. За 2021 г. „Най-ценният улов“ стартира на 01 ноември и ще продължи до 15 април 2022г. Тази инициатива не е еднократна кампания, а начало на дългосрочна ангажираност.

Г-н Тодор Георгиев: От 2013 г. до сега, Национална асоциация „Българско Черноморие“ (НАБЧ) със собствени средства и до днес изпълнява проект за опазване чистотата на българското Черноморско крайбрежие. В България има огромен проблем с дивото къмпингуване. Лятото са хиляди къмпингари, а след тях остават тонове боклуци. НАБЧ е направила картиране на 22 места за диво къмпингуване. За съжаление българското правителство предпочита замърсителите пред опазването на околната среда, защото до сега не са предприети мерки. В Европа дивото къмпингуване не е разрешено. Много от Черноморските кметове след летния сезон и след диво-къмпингуващите събират по 50 т. пластмасов и друг боклук, който може да навлезе в морето.

Г-н Йордан Господинов: Наистина е много важно не само опазване на морето от замърсяване, но и опазването на плажовете и крайбрежните зони. Тази тема КСЧМ е коментирал и на предишни срещи посветени на замърсяването на Черно море.

Г-н Данко Пенев: Асоциация „Ро-Пескадор“ също за собствена сметка събира отпадъци от морето. Но да се оставят рибарите в България и Румъния сами да се борят

с този проблем, без съдействието на държавите и общините е меко казано смешно. Извадените боклуци от морето от корабите на сдружението са с тонове, но за изхвърлянето им са необходими още средства, които за рибарите са чиста загуба. На пристанищата няма места за изхвърляне на тези отпадъци, а общините ако изпратят транспорт да ги събере, то той се заплаща допълнително.

Г-н Йордан Господинов: Държавата в лицето на общините не осигуряват места за изхвърляне или предаване на извадените морски отпадъци. Ако държавата не финансира събирането на морски отпадъци, каквито и инициативи да има, хората с времето ще се обезсърчат.

Г-жа Михаела Миря: Може да се реализира общ проект за събиране на отпадъци между България и Румъния. Организациите които се занимават с тази дейност могат да популяризират своите инициативи пред КСЧМ. Също така голяма част от отпадъците не се виждат и хората не могат да си дадат реална сметка за тяхното количество.

Г-н Даниел Бухай: Подчертава, че трябва да се търси решение за мотивация на рибарите да закарат до брега събраните от тях отпадъци, а не да ги хвърлят обратно в морето. Те са поставени в такова положение, че често предпочитат да изхвърлят в морето събраните боклуци, защото на брега те са посрещнати от местните власти и ги санкционират. Нужда е препоръка от страна на КСЧМ към местните власти да създадат служба за приемане на отпадъците събрани от рибарските кораби. В тази препоръка трябва да се включи и определянето на по-специфични фондове за откриване и прибиране на т.нар. фантомни мрежи. Тези изгубени мрежи продължават да действат като капан за морските обитатели месеци наред.

Г-н Мариан Паю: НПО „Маре Нострум“ от години се занимава с проблема с изгубените мрежи и търси начини за това как могат те да се събират. Съществува и проблем при предаването им като отпадък. При опитите да се убедят властите да предприемат някакви мерки също има трудности. Също така трябва да има и стимули за рибарите – например когато не ловят риба да им се заплаща за събиране и предаване на морски отпадъци.

Г-н Данко Пенев: друг проблем, който стои пред рибарите е унищожаването и изхвърлянето на отработените масла от двигателите, както и на сантинните води. Въпреки, че има европейска директива за събирането на тези масла и сантинни води, в Румъния няма никаква подкрепа от държавата.

Г-жа Пинелопи Белеку: Исква да представи важна информация, която ще улесни членовете на КСЧМ да разберат какви са ползите от събиране на морски отпадъци. Европейският фонд за морско дело и рибарство дава възможност за събирането на морските отпадъци, като така се окуражават асоциациите да работят заедно с властите и да участват в подготвянето на следващата операционна програма. Например Фондът предвижда компенсации на рибари за пасивно събиране на морски отпадъци и изграждане на места за събирането им. Разбира се за рибарите трябва да има стимули за събирането на морските отпадъци. ЕС не работи само на европейско ниво, но и на

ниво региони, на миналата сесия на ГКРСМ всички черноморски държави приеха, че изоставените рибарски мрежи са значителна част от морските отпадъци и решиха да приемат мерки за справяне с тази ситуация за риболовни съдове, които загубят своите съоръжения да могат да си ги възстановят. Всички държави се съгласиха да работят заедно и за изграждане на центрове за приемане на морски отпадъци.

Г-н Йордан Господинов: В България рибарските асоциации са участвали в разработването на рибарската програма за новия програмен период, като са дали своите коментари и становища по редица въпроси. Очаква се през първото тримесечие на 2022 г. програмата да се депозира в ЕК за окончателно съгласуване и веднага след това да стартира.

Следва закриване на срещата.

Протоколирал срещата: г-жа Елена Пенева

Председател на КСЧМ: г-н Йордан Господинов